

Περιεχόμενα

Κυριότερα ακρωνύμια - Συνομογραφίες	21
Κατάλογος πινάκων, διαγραμμάτων και εικόνων	25
Πρόλογος καθηγητή Γ. Δούνια	27
Πρόλογος καθηγητή Π. Υψηλάντη	29
Εισαγωγή	31

ΜΕΡΟΣ Ι: ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

1	Η έννοια της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	37
1.1	Εννοιολογικές οριοθετήσεις	38
1.1.1	<i>Η Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού στην Ελλάδα</i>	43
1.2	Γιατί Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού	47
	Σύνοψη	50
	Λέξεις-κλειδιά	50
	Ερωτήσεις για συζήτηση	50
	Βιβλιογραφία	50
	Ελληνόγλωσση	50
	Ξενόγλωσση	52
	Διαδικτυακές πηγές	53
2	Η εξέλιξη της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	55
	Σύνοψη	69
	Λέξεις-κλειδιά	69
	Ερωτήσεις για συζήτηση	69
	Βιβλιογραφία	70
	Ελληνόγλωσση	70
	Ξενόγλωσση	71
	Θεσμικά κείμενα	71
	Διαδικτυακές πηγές	72
3	Η διεπιστημονική προσέγγιση της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	73
	Σύνοψη	83
	Λέξεις-κλειδιά	83
	Ερωτήσεις για συζήτηση	83
	Βιβλιογραφία	84
	Ελληνόγλωσση	84

Ξενόγλωσση	85
Θεσμικά κείμενα	85
Διαδικτυακές πηγές	86
4 Η Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα	87
4.1 Διαφορές δημοσίων και ιδιωτικών οργανώσεων	87
4.2 Διαφορές στη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού	90
Σύνοψη	96
Λέξεις-κλειδιά	96
Ερωτήσεις για συζήτηση	96
Βιβλιογραφία	97
Ελληνόγλωσση	97
Ξενόγλωσση	98
Θεσμικά κείμενα	99
Διαδικτυακές πηγές	99

ΜΕΡΟΣ II: ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

1 Προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού	103
1.1 Προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού	104
1.2 Αξιολόγηση και ανάλυση θέσεων εργασίας	106
1.3 Η σημασία του οργανωτικού διαγράμματος	109
1.4 Εννοιολογικές οριοθετήσεις και χαρακτηριστικά της προσέλκυσης του ανθρώπινου δυναμικού	112
Σύνοψη	117
Λέξεις-κλειδιά	118
Ερωτήσεις για συζήτηση	118
Βιβλιογραφία	119
Ελληνόγλωσση	119
Ξενόγλωσση	120
Θεσμικά κείμενα	120
Διαδικτυακές πηγές	121
2 Επιλογή και τοποθέτηση του ανθρώπινου δυναμικού	123
2.1 Εννοιολογικές οριοθετήσεις	123
2.2 Η επιλογή του ανθρώπινου δυναμικού στη δημόσια διοίκηση	138
2.3 Τοποθέτηση του ανθρώπινου δυναμικού	140
Σύνοψη	141
Λέξεις-κλειδιά	141
Ερωτήσεις για συζήτηση	142
Ομαδικές εργασίες	142
Βιβλιογραφία	143
Ελληνόγλωσση	143
Ξενόγλωσση	144

Θεσμικά κείμενα	144
Διαδικτυακές πηγές	144
3 Η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού	147
3.1 Γενικά	147
3.2 Η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού	149
3.2.1 Η διεθνής προσέγγιση	149
3.2.2 Η ελληνική προσέγγιση	151
3.3 Η οργάνωση που μαθαίνει – Συμπεράσματα	161
Σύνοψη	165
Λέξεις-κλειδιά	165
Ερωτήσεις για συζήτηση	166
Μελέτη περίπτωσης	166
Βιβλιογραφία	167
Ελληνόγλωσση	167
Ξενόγλωσση	168
Θεσμικά κείμενα	169
Διαδικτυακές πηγές	169
4 Αξιολόγηση της απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού	171
4.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις	171
4.2 Εννοιολογικές οριοθετήσεις	174
4.3 Η διοίκηση της απόδοσης	181
4.4 Συμπερασματικά	186
Σύνοψη	189
Λέξεις-κλειδιά	189
Ερωτήσεις για συζήτηση	190
Μελέτη περίπτωσης	190
Βιβλιογραφία	190
Ελληνόγλωσση	190
Ξενόγλωσση	192
Θεσμικά κείμενα	193
Διαδικτυακές πηγές	193
5 Μέθοδοι παρακίνησης του ανθρώπινου δυναμικού	195
5.1 Εννοιολογικές οριοθετήσεις	195
5.2 Οι κυριότερες θεωρητικές προσεγγίσεις της παρακίνησης	199
5.2.1 Η θεωρία της ιεράρχησης των αναγκών του Maslow	200
5.2.2 Η θεωρία των δύο παραγόντων του Herzberg	201
5.2.3 Η θεωρία ERG του Alderfer	202
5.2.4 Η θεωρία των προσδοκιών του Vroom	203
5.2.5 Η θεωρία Χ και Υ του McGregor	204
5.2.6 Λοιπές θεωρίες παρακίνησης και ο ρόλος του ηγέτη	205
5.3 Συμπεράσματα	213

Σύνοψη	215
Λέξεις-κλειδιά	216
Ερωτήσεις για συζήτηση	216
Μελέτες περίπτωσης	217
Βιβλιογραφία	218
Ελληνόγλωσση	218
Ξενόγλωσση	219
Θεσμικά κείμενα	220
Διαδικτυακές πηγές	220
6 Επικοινωνία, Διοίκηση της Γνώσης και Ανθρώπινο Δυναμικό	223
Σύνοψη	232
Λέξεις-κλειδιά	232
Ερωτήσεις για συζήτηση	232
Βιβλιογραφία	233
Ελληνόγλωσση	233
Ξενόγλωσση	234
Θεσμικά κείμενα	235
Διαδικτυακές πηγές	235
7 Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και η Αρχή του Peter	237
7.1 Εισαγωγικά	237
7.2 Ανάπτυξη και ενδυνάμωση ανθρώπινου δυναμικού	239
Σύνοψη	248
Λέξεις-κλειδιά	248
Ερωτήσεις για συζήτηση	248
Βιβλιογραφία	249
Ελληνόγλωσση	249
Ξενόγλωσση	250
Διαδικτυακές πηγές	250
8 Υγιεινή και ασφάλεια στο χώρο εργασίας	253
8.1 Εννοιολογικές οριοθετήσεις	254
8.2 Το θεσμικό πλαίσιο της υγιεινής και της ασφάλειας	256
8.3 Η Επιθεώρηση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία	260
8.4 Μελέτη περίπτωσης	264
Σύνοψη	272
Λέξεις-κλειδιά	272
Ερωτήσεις για συζήτηση	272
Βιβλιογραφία	273
Ελληνόγλωσση	273
Ξενόγλωσση	274
Θεσμικά κείμενα	275
Διαδικτυακές πηγές	275

9	Εργασιακές σχέσεις και εργασιακά δικαιώματα. Ο ρόλος του συνδικαλιστικού κινήματος και η προστασία των εργαζομένων	277
9.1	Εργασιακά δικαιώματα	277
9.2	Το συνδικαλιστικό κίνημα	286
	Σύνοψη	293
	Λέξεις-κλειδιά	293
	Ερωτήσεις για συζήτηση	293
	Βιβλιογραφία	294
	Ελληνόγλωσηση	294
	Ξενόγλωσηση	295
	Θεσμικά κείμενα	296
	Διαδικτυακές πηγές	296
10	Ειδικά θέματα στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού	299
10.1	Το ανθρώπινο δυναμικό στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις	299
10.2	Το ανθρώπινο δυναμικό στην εκπαίδευση	301
10.3	Ανθρώπινο δυναμικό στην εφοδιαστική αλυσίδα και στη διοίκηση έργου	303
10.4	ο ανθρώπινο δυναμικό στις ναυτιλιακές επιχειρήσεις	307
10.5	Το ανθρώπινο δυναμικό στις Μονάδες Υγείας	308
10.6	Το ανθρώπινο δυναμικό των Ενόπλων Δυνάμεων	311
	Σύνοψη	314
	Λέξεις-κλειδιά	315
	Ερωτήσεις για συζήτηση	315
	Βιβλιογραφία	316
	Ελληνόγλωσηση	316
	Ξενόγλωσηση	318
	Θεσμικά κείμενα	319
	Διαδικτυακές πηγές	320
ΜΕΡΟΣ III: Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ – ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ		
1	Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας για το ανθρώπινο δυναμικό	325
	Σύνοψη	335
	Λέξεις-κλειδιά	335
	Ερωτήσεις για συζήτηση	335
	Βιβλιογραφία	336
	Ελληνόγλωσηση	336
	Ξενόγλωσηση	337
	Διαδικτυακές πηγές	338
2	Εναρμόνιση προσωπικής και επαγγελματικής ζωής	341
	Σύνοψη	352

Λέξεις-κλειδιά	352
Ερωτήσεις για συζήτηση	352
Βιβλιογραφία	352
Ελληνόγλωσση	352
Ξενόγλωσση	354
Θεσμικά κείμενα	354
Διαδικτυακές πηγές	355
3 Η πρόκληση της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού σε περιόδους οικονομικής και κοινωνικής κρίσης	357
3.1 Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού	357
3.2 Η ενεργός γήρανση	364
3.3 Διοίκηση ταλέντων	367
Σύνοψη	370
Λέξεις-κλειδιά	370
Ερωτήσεις για συζήτηση	370
Βιβλιογραφία	370
Ελληνόγλωσση	370
Ξενόγλωσση	372
Θεσμικά κείμενα	373
Διαδικτυακές πηγές	373
4 Η διοίκηση της διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας στις σύγχρονες επιχειρήσεις	375
4.1 Ορισμός της Διοίκησης της Διαφορετικότητας	375
4.2 Οι διαστάσεις της Διοίκησης της Διαφορετικότητας	383
4.2.1 Το φύλο	384
4.2.2 Μονογονεϊκές οικογένειες	387
4.2.3 Άτομα με Ειδικές Ανάγκες	387
4.2.4 Εθνοτικές και Φυλετικές Διακρίσεις - Μετανάστες	389
4.2.5 Διακρίσεις με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό	390
Σύνοψη	394
Λέξεις-κλειδιά	394
Ερωτήσεις για συζήτηση	394
Βιβλιογραφία	395
Ελληνόγλωσση	395
Ξενόγλωσση	397
Θεσμικά κείμενα	398
Διαδικτυακές πηγές	398
5 Ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού	401
5.1 Εισαγωγή	401
5.2 Καθοδηγούμενη από τα δεδομένα ΔΑΔ	403

5.3	Τα δεδομένα έχουν ήδη αλλάξει τις τυπικές λειτουργίες της ΔΑΔ	404
5.4	Γιατί όμως αυτή η αλλαγή της ΔΑΔ γίνεται σήμερα;	405
5.5	Δεδομένα και τεχνητή νοημοσύνη	406
5.6	Καλά όλα αυτά. Τι σημαίνουν όμως για τη ΔΑΔ;	407
5.7	Γιατί όμως όλα αυτά δεν φέρνουν αποτελέσματα;	407
5.8	Δεδομένα της ευφυούς ΔΑΔ	408
5.9	Κατηγορίες δεδομένων ΔΑΔ	409
5.10	Πρόσληψη υπαλλήλων σύμφωνα με την ευφυή ΔΑΔ	410
5.11	Δέσμευση των εργαζομένων με χρήση των δεδομένων	412
5.12	Χρήση δεδομένων για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων	413
5.13	Ανάπτυξη μιας στρατηγικής ευφυούς ΔΑΔ που θα καθοδηγείται από τα δεδομένα	414
5.14	Μελέτες περίπτωσης	417
5.14.1	<i>Αυξάνοντας τα κέρδη χρησιμοποιώντας αναλυτικά δεδομένα για το πρόβλημα των αποχωρήσεων των εργαζομένων</i>	417
5.14.2	<i>Τα αναλυτικά δεδομένα πρόληψης μειώνουν το εργασιακό άγχος</i>	419
	Σύνοψη	422
	Λέξεις-κλειδιά	422
	Ερωτήσεις για συζήτηση	422
	Βιβλιογραφία	423
	Ελληνόγλωσση	423
	Ξενόγλωσση	424
	Διαδικτυακές πηγές	424
6	Στρατηγική διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού στην εποχή της παγκοσμιοποίησης	427
6.1	Παγκοσμιοποίηση και ανθρώπινο δυναμικό	427
6.2	Στρατηγική Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού	433
	Σύνοψη	442
	Λέξεις-κλειδιά	443
	Ερωτήσεις για συζήτηση	443
	Μελέτη περίπτωσης	444
	Βιβλιογραφία	444
	Ελληνόγλωσση	444
	Ξενόγλωσση	446
	Διαδικτυακές πηγές	447
	ΕΠΙΜΥΘΙΟ – Ο επίλογος της διήγησης	449
	Ελληνοαγγλικό γλωσσάριο κυριότερων εννοιών	453
	Ευρετήριο κύριων εννοιών	461
	Ευρετήριο κύριων ονομάτων	465

Παράρτημα	467
Παράρτημα 1: Οργανωτικό διάγραμμα δημόσιας επιχείρησης	468
Παράρτημα 2: Θεματικό – χρονολογικό Βιογραφικό Σημείωμα	469
Παράρτημα 3: Οδηγίες για τη συμπλήρωση του Βιογραφικού Σημειώματος Europass	471
Παράρτημα 4: Αρχές και μέθοδοι εκπαίδευσης για τις μικρές επιχειρήσεις	473
Παράρτημα 5: Έντυπο αξιολόγησης προϊσταμένων οργανικών μοναδων	475
Παράρτημα 6: Έντυπο αξιολόγησης προϊσταμένων από υφισταμένους	476
Παράρτημα 7: Καθορισμός Συστήματος Διοίκησης με Στόχους	477
Παράρτημα 8: Τα μοντέλα και οι ρόλοι επικοινωνίας σύμφωνα με το Belbin Questionnaire	479
Παράρτημα 9: Αναγγελία εργατικού ατυχήματος στο ΚΕΠΕΚ	480
Παράρτημα 10: Διεθνές Σύμφωνο για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα	481
Παράρτημα 11: Υπόδειγμα Πρακτικών Συναντήσεων Ομάδας Υγιεινής και Ασφάλειας Τμήματος ... της Βιομηχανίας ...	483
Παράρτημα 12: Η ΕΕ εγκαινιάζει το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών: Ενεργοποιηθείτε!	486
Παράρτημα 13: Μια ιστορία για τη διαφορετικότητα	488
Παράρτημα 14: Η ποίηση κατά της διαφορετικότητας	490
Παράρτημα 15: Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική και ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού με ψηφιακές δεξιότητες	491
Παράρτημα 16: Οι ελληνικές επιχειρήσεις με τα την κρίση - Προοπτικές και στρατηγικές για διεθνή ανταγωνιστικότητα: Με ποια στρατηγική;	493